خبر اقتصادی

بانکی‌ها بازار سهام را در دست گرفتند

چشمک بورس به سرمایه‌های خرد

ارزش معاملات بورس تهران دیروز به حدود ۳۶۸ میلیارد تومان رسید که حدود ۳۹ میلیارد تومان آن مربوط به سه نماد پربازدید بانکی بود. نماگر اصلی بازار هم برخلاف روز یکشنبه با رشد ۵۵۰ واحدی رو به رو شد.

به گزارش ایسنا، دیروز بار دیگر گروه بانکی یک دست سبز رنگ شدند و در سه نماد معاملاتی بانک تجارت، بانک ملت و بانک صادرات، صف‌های خرید را شاهد بودیم؛ ارزش معاملات این سه نماد به بیش از ۳۹ میلیارد تومان رسید که این رقم نسبت به رقم کل معاملات عدد قابل توجهی بود.

در سومین روز معاملاتی بازار سهام در این هفته، ملی صنایع مس ایران، بانک ملت، بانک تجارت و بانک صادرات چهار نمادی بودند که بیش‌ترین تأثیر افزاینده را روی شاخص‌های بازار سرمایه داشتند. معاملات سهام هر یک از شرکت‌های یاد شده به ترتیب ۱۴۰، ۱۲۲، ۸۲ و ۷۳ واحد تأثیر افزاینده برروی شاخص‌های بازار سرمایه داشتند، اما در طرف مقابل، توسعه معادن و فلزات، پتروشیمی پارس و صنایع پتروشیمی خلیج فارس هر کدام به ترتیب ۵۷، ۴۹ و ۴۷ واحد تأثیر کاهنده روی نماگرهای بازار سرمایه داشتند.

دیروز شاخص کل بازده نقدی و قیمتی بورس اوراق بهادار تهران ۵۵۰ واحد رشد کرد و به رقم ۱۵۶ هزار و ۷۵۰ واحدی رسید. هم‌چنین شاخص کل هم وزن با ۱۷۷ واحد رشد رقم ۲۹ هزار و ۶۳۸ را تجربه کرد.

در عین حال، شاخص آزاد شناور ۱۱۱۴ واحد افزایش یافت و رقم ۱۷۳ هزار و ۷۳۲ را تجربه کرد. شاخص بازار اول نیز با ۷۱۹ واحد رشد رقم ۱۱۶ هزار و ۶۹۴ را تجربه کرد، اما شاخص بازار دوم ۶۷۸ واحد کاهش یافت و به رقم ۳۰۶ هزار و ۱۸۳ رسید.

آیفکس نیز با ۹.۵ واحد رشد به رقم ۱۹۴۷ رسید. ارزش معاملات فرابورس ایران رقم ۴۶۰ میلیارد تومان را تجربه کرد و حجم معاملات به ۷۱۴ میلیون سهم و اوراق مالی رسید.

جایگاه ایران در شاخص ادراک فساد منطقه

اتاق بازرگانی تهران در گزارشی وضعیت شاخص ادراک فساد در میان کشورهای منطقه را منتشر کرده است که بر اساس آن امارات متحده عربی بهترین عملکرد را در قیاس با دیگر کشورها دارد.

به گزارش ایسنا، این گزارش تمامی کشورهایی که در منطقه جغرافیایی منا قرار دارند را از نظر شاخص ادراک فساد بررسی کرده و در این بین ایران در رده‌های میانه این جدول قرار گرفته است.

بر اساس اطلاعات ارائه شده در این گزارش، امارات متحده عربی با امتیاز ۷۰، هرچند در قیاس با سال قبل در میان کشورهای جهان با افت جایگاه مواجه شده اما با قرار گرفتن در رتبه ۲۳ جهانی، بهترین کشور منطقه از نظر شاخص مبارزه با فساد به شمار می‌رود.

پس از امارات، رقیب سیاسی و منطقه‌ای این کشور یعنی قطر قرار گرفته است. این همسایه جنوبی ایران نیز در قیاس با سال گذشته میلادی چهار رده افت جایگاه داشته اما همچنان به عنوان کشور ۳۳ جهان از نظر ادراک فساد قرار گرفته است.

پس از این دو کشور عمان، عربستان سعودی و اردن بهترین عملکرد را به خود اختصاص داده‌اند. در این بین عمان توانسته با جهشی ۱۵ پله‌ای رتبه خود را از ۶۸ به ۵۳ کاهش دهد و بالاترین میزان رشد را در میان کشورهای منطقه به نام خود ثبت کرده است.

بر اساس اطلاعات منتشر شده در این گزارش، ایران در سال ۲۰۱۸ میلادی امتیاز ۲۸ را در شاخص ادراک فساد به دست آورده و با سقوطی هشت پله‌ای از رتبه ۱۳۰ به رتبه ۱۳۸ جهانی تنزل جایگاه داشته است.

در میان کشورهای منطقه، بدترین عملکرد به سوریه اختصاص یافته و این کشور با قرار گرفتن در جایگاه ۱۷۸، فاسدترین اقتصاد منطقه به حساب می‌آید. پس از آن یمن با رتبه ۱۷۶، لیبی با ۱۷۰، عراق با ۱۶۹ و لبنان با ۱۳۸ در صف فاسدترین اقتصادهای منطقه قرار دارند.

کاهش دو واحدی امتیاز و هشت رتبه‌ای جایگاه ایران در مقایسه با سال ۲۰۱۷، مهم‌ترین اتفاقی است که در گزارش جدید اتاق بازرگانی تهران خود را نشان می‌دهد.

پیدا و پنهان حضور کشتی‌های چینی در آب‌های جنوبی ایران

«مافیای آقازاده»های صید ترال چه کسانی هستند؟

محمود نوروزیه

ماجرای صید ترال کشتی‌های چینی از ۳ سال پیش مطرح شد، اما از ابتدای امسال خبرساز شد و هر بار توسط مسئولان ذی‌ربط حضور صیادان چینی مورد تایید و انکار قرار گرفت. در شهریورماه این خبر جنجالی شد و به رغم تعدد انتشار و ارائه مستندات همچنان انکارها پابرجا ماند؛ ولی این بار تا حد زیادی توفق صحت شایعات بر اظهارنظرهای رسمی، آشکار شد.

در تازه‌ترین اقدام سردار علیرضا تنگسیری، فرمانده نیروی دریایی سپاه با اشاره به اینکه صید ترال توسط کشتی‌های چینی غیرقانونی است و هم‌اکنون محموله سه فروند کشتی چینی توقیف شده، خبر از مافیای پشت این نوع صید داد و اعلام کرد که این صید در کانتینرهای منجمد شده به خارج از کشور می‌رود. این کشتی‌ها گاه تا ۷۰ تن ماهی از گونه‌های مختلف صید می‌کنند و هم‌اکنون در حال پیاده کردن ماهی‌های صید شده هستیم.

سردار علیرضا تنگسیری با اشاره به کمبود ماهی در جاسک، بندرعباس و قشم می‌گوید: «نمی‌توان چشم‌ها را در برابر واقعیات بست و ما محکم در برابر کسانی که نان را از سفره صیادان سنتی ربوده‌اند، ایستاده‌ایم.»

به گفته فرمانده نیروی دریایی سپاه، مجوز صید کشتی‌های چینی براساس قراردادی که با دولت جمهوری اسلامی دارند، موجب شده است که سال‌ها به صید فله‌ای و بی‌رویه در سواحل خلیج فارس بپردازند که بنابر گزارش‌های میدانی صیادان محلی را به فقر و تنگدستی کشانده‌اند.

وی با تاکید بر اینکه ما مستنداتی در اختیار داریم و اگر نیاز باشد آنها را رو خواهیم کرد، اما در حال حاضر نمی‌خواهیم به این مسئله ورود کنیم، یادآور شده است: «ما می‌گوییم صیاد هم حقوقی دارد که باید حقش را از دریا بگیرد. براین اساس هیچ کشتی صیادی اجازه صید ترال در آب‌های کمتر از ۱۲ مایل را ندارد و این نوع صید در خلیج فارس ممنوع است.»

ردپای آقازاده‌ها در ماجرای حضور کشتی‌های چینی

صید ماهیان ایرانی توسط کشتی‌های مجهز به نوآوری‌های روز ماه‌هاست که موجب نارضایتی بسیاری از صیادان ایرانی شده که در این زمینه با ابتدایی‌ترین امکانات و به روش سنتی اقدام به صید می‌کردند. در مرداد ۹۴ و تنها دو روز بعد از اعلام خبر توقیف «۱۰ کشتی ماهی‌گیری» چینی توسط کشورمان، سرپرست وقت اداره کل شیلات استان سیستان و بلوچستان، علت توقیف آن‌ها را «ورود غیرمجاز به آب‌های سرزمینی ایران» عنوان کرد.

این در حالی است که در همان زمان استاندار وقت سیستان و بلوچستان از توقیف کشتی‌های چینی با ۸۰ خدمه و انتقال آن‌ها به بندر چابهار خبر داده بود؛ اما محسنعلی گلشنی، سرپرست وقت اداره کل شیلات این استان، اعلام کرد که دلیل توقیف این کشتی‌های صیادی، انجام صید ترال نیست، بلکه ورود و توقف غیرمجاز در محدوده آب‌های سرزمینی جمهوری اسلامی ایران است.

از آن روزها سه سال گذشته، اما این گذشت زمان هم نتوانسته به ماجرای حضور چینی‌ها در آب‌های جنوبی کشورمان و صید ترال پایان دهد؛ اما نکته‌ای که در این میان حائز اهمیت است حضور کشتی‌های چینی با پرچم ایران است! موضوعی که علاوه بر واکنش مقامات محلی نشان از تایید دولت برای این حضور دارد تا جایی که امام جمعه اهل سنت بندر «سیریک» با صراحت اعلام کرد: «متأسفانه آقازاده‌ها با دریافت پول‌های هنگفت، دریا را در اختیار چینی می‌گذارند و حق و حقوق مردم ساحل‌نشین هرمزگان را به تاراج می‌برند. قریب به ۶۰ فروند کشتی صیادی در این منطقه صید می‌کنند که ۱۶ فروند چینی و با پرچم ایران مشغول صید هستند. اخباری در دست است که نشان می‌دهد نه تنها جلوی صید آن‌ها گرفته نشده، بلکه بنا است به همین میزان شناور دیگر اضافه شود.»

زیان‌های صنعتی صید ترال چقدر است؟

صید ترال در آب‌های ساحلی کشورمان موجب شده تا امکان صید برای لنج‌ها و کشتی‌های ایرانی تنها در فواصل دور از ساحل ممکن باشد؛ «صید ترال» ترالینگ یا گوفه‌کشی، نوعی روش صید ماهی است که به وسیله کشیدن تور در آب توسط یک یا چند شناور انجام می‌شود. یکی از انواع این صید، کشیدن تور در کف دریاست که در این حالت، علاوه بر آسیب‌هایی که به گیاهان دریایی و اکوسیستم جاری در کف آب وارد می‌شود، هیچ موجود زنده‌ای در این روش جان به در نمی‌برد و گویا صید ترال چینی‌ها در جنوب کشورمان نیز از این نوع است. نکته قابل توجه این است که این روش در چین نیز ممنوع شده است، اما شواهد نشان داده که در این روش که سود بسیاری برای ماهی‌گیران دارد و با کمترین هزینه و زمان بیشترین صید را به ارمغان می‌آورد، آثار بسیار زیان‌باری برای آبزیان و زیستگاه‌های آبی به بار می‌آورد که از جمله آن نابودی آب‌سنگ‌های مرجانی است که محلی برای تخم‌ریزی و رشد آبزیان هستند. البته پیش از این کشورهایی مانند چین که استفاده بیش از حدی از این روش‌ها داشته‌اند ضربات جبران‌ناپذیری را به دریاهای خود وارد کرده‌اند تا جایی که امروز ماهی‌گیران آن‌ها برای تامین ماهی مورد نیاز خود به آب‌های بین‌المللی و یا آب‌هایی که در مرز کشورها قرار دارند مهاجرت کرده‌اند. اما آنچه که بیش از همه مورد نظر کارشناسان است تاکید بر این اصل است که در صورت تداوم حضور این کشتی‌ها باید منتظر تغییر زیست بوم منطقه باشیم.

«صید ترال»، نوعی روش صید ماهی است که به وسیله کشیدن تور در آب توسط یک یا چند شناور انجام می‌شود. در این حالت، علاوه بر آسیب‌هایی که به گیاهان دریایی و اکوسیستم جاری در کف آب وارد می‌شود، هیچ موجود زنده‌ای جان به در نمی‌برد

حضور کشتی‌های چینی در سایه تایید و تکذیب مسئولان

فروردین ماه سال جاری بعد از انتشار خبر حضور کشتی‌های چینی، معاون صید و بنادر ماهیگیری سازمان شیلات حضور صیادان چینی یا صیادان کشورهای دیگر در آب‌های خلیج فارس برای صید ماهی و استفاده از منابع آب‌های ایران را رد کرد و گفت: «در سال‌های گذشته نیز چنین مجوزی به چینی‌ها داده نشده است.» شاپور کاکولکی معاون صید و بنادر ماهیگیری سازمان شیلات در گفت‌وگو با ایران، این اخبار را کذب دانست و اعطای مجوز به صیادان چینی را رد کرد. او گفت نه در زمان کنونی و نه در سال‌های قبل سازمان شیلات هیچ‌گونه مجوزی به صیادان یا شناورهای کشوری دیگر برای صید و استفاده از منابع آب‌های ایران را نداده است. کاکولکی در خصوص اعتراض صیادان محلی و اینکه آنها می‌گویند که صیادان خارجی را در آب‌های خلیج فارس می‌بینند که بی‌رویه صیادی می‌کنند، گفت: «ما حضور چینی‌ها را تکذیب نمی‌کنیم. در مواردی برای آموزش روش‌های نوین صیادی و ماهیگیری و استفاده از قلاب برقی مدرسانی از کشور چین برای آموزش صیادان ایرانی در آب‌های جنوب حضور دارند که حضور آنان بنابر درخواست خود صیادان یا مقامات استان‌ها بوده و این طور نیست که سازمان شیلات مدرسان خارجی را دعوت کرده باشد.»

وی با اشاره به اینکه قوانین جاری کشور و آیین‌نامه‌های مصوب اجازه تردد به شناور خارجی را نمی‌دهد، افزود: «براساس ضوابط شناور خارجی در کشور نداریم. خلاف این باید مستند باشد نه باهیاهو؛ اینکه شناوری خارجی می‌تواند در کرایه یک ایرانی باشد نیز طبق ضوابط موجود و مصوبه مجلس امکان‌پذیر است، اما خلاف این گفته باید مستند باشد.»

معاون صید و بنادر ماهیگیری سازمان شیلات ایران در پاسخ به انتقادات صیادان جنوب ایران که از کم شدن برخی گونه‌های آبزی بر اثر صید بی‌رویه گلایه می‌کنند هم گفته بود که کاهش صید بیشتر به خاطر آلودگی‌هایی است که در منطقه به واسطه فاضلاب‌ها و موارد دیگر گسترش یافته است!

برخلاف تکذیبیه شیلات، محمدعلی حسن‌زاده، معاون امور بندری و مناطق ویژه اقتصادی سازمان بنادر و دریانوردی (۲۷ مردادماه) درباره فعالیت کشتی‌های صیادی چینی در آب‌های خلیج فارس و دریای عمان اعلام کرد: «چینی‌ها قراردادی در قالب اجاره بلندمدت با شیلات دارند. کشتی‌های آنها از فناوری صید ماهی در عمق ۲۰۰ متری برخوردار است که این فناوری در میان شناورهای صیادی ایران وجود ندارد.»

از سوی دیگر با بالا گرفتن انتقادات و درگیری صیادان بومی با ملوانان چینی در دریا حسن صالحی، رئیس سازمان شیلات ایران با تکذیب حضور کشتی‌های چینی در آب‌های خلیج فارس گفت: «در حال حاضر تمام کشتی‌های صیادی فعال در آب‌های تحت حاکمیت جمهوری اسلامی ایران، متعلق به شرکت‌های ایرانی هستند. این شناورها در آب‌های مشترک ایران و عمان صیادی می‌کنند و در جاسک، قشم و بندرعباس فقط تخلیه ماهی انجام می‌شود.»

به گفته فرمانده نیروی دریایی سپاه، مجوز صید کشتی‌های چینی براساس قراردادی که با دولت جمهوری اسلامی دارند، موجب شده است سال‌ها به صید فله‌ای و بی‌رویه در سواحل خلیج فارس بپردازند که بنابر گزارش‌های میدانی صیادان محلی را به فقر و تنگدستی کشانده‌اند

اما در مقابل تکذیب و تایید مسئولان شیلات، محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه در شهریورماه سال جاری با تایید حضور و فعالیت کشتی‌های صیادی چین در آب‌های جنوبی ایران، از این اقدام دفاع کرد و گفت: «در همه جای دنیا اجازه می‌دهند که در سواحل‌شان و آنجایی که خودشان نمی‌توانند استفاده کنند دیگران استفاده کنند. من تخصصی در این حوزه ندارم اما این کار، کار غیر مرسومی نیست. شما یک منابعی دارید، مثل نفت نیست، بلکه منابع زنده است و اگر از آن استفاده نشود نابود می‌شود یا باید دوباره تولید بشود. اگر شما نمی‌توانید از آن استفاده کنید قاعده‌اش این است به دیگران اجازه صید بدهید. خیلی‌ها این کار را می‌کنند».

ابهام در مورد مدت زمان و شرایط اجاره آب‌ها

تا این زمان با توجه به تایید و تکذیب‌های مکرر مسئولان درمورد مبلغ، مدت زمان و شرایط اجاره آب‌های جنوبی ایران از سوی مقامات ایران و یا چین اظهارنظری منتشر نشده است؛ اما براساس اعلام وزارت کشاورزی چین این کشتی‌ها نخستین کشتی‌های صیادی الکتریکی چین و نخستین کشتی‌هایی هستند که از استان شاندونگ برای صیادی به آب‌های ایران اعزام شده‌اند تا براساس آن فعالیت صیادی چین در این منطقه که مرکز هشت‌پا، ماهی مرکب، اره ماهی و فانوس ماهی است، افزایش پیدا کند. وزارت کشاورزی و امور روستایی چین، درآمد این کشتی‌ها را سالانه بیش از هفت میلیون دلار تخمین زده است.

گزارش

وزیر نفت در مراسم افتتاح فاز ۳ پالایشگاه خلیج فارس:

ظرفیت تولید بنزین دو برابر شد

وزیر نفت گفت که ظرفیت تولید بنزین در سال ۱۳۹۱، ۵۲ میلیون لیتر بوده که با اضافه کردن اکتان افزا به ۵۸ میلیون لیتر می‌رسید. این میزان در سال جاری به ۱۰۵ میلیون لیتر رسیده و تا پایان سال از ۱۰۵ میلیون لیتر نیز بیش‌تر خواهد شد. ظرفیت تولید بنزین طی پنج سال دو برابر شده است. به گزارش ایسنا، بیژن زنگنه در مراسم افتتاح فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس که دیروز با حضور رئیس جمهور و جمعی از مسئولان برگزار شد، با بیان این که ظرفیت پذیرش خوراک در پالایشگاه‌های نفت ۱.۷ میلیون بشکه بوده است، افزود: با به مدار آمدن پالایشگاه ستاره خلیج فارس این ظرفیت به ۲.۱ میلیون بشکه رسیده است. به عبارت دیگر ظرفیت پالایشی کشور ۲۰ درصد افزایش یافته است.

وزیر نفت هم‌چنین از طرحی برای افزایش حضور بخش خصوصی در ساخت پالایشگاه‌های کوچک و واحدهای پتروشیمی خبر داد و گفت: این طرح به زودی ارائه می‌شود تا از سوی سران قوا و در شورای عالی هماهنگی اقتصادی مورد بررسی قرار بگیرد. وزیر نفت با اشاره به تحریم‌های آمریکا، گفت: این بار برعکس گذشته که آمریکا برای واردات بنزین ایران مشکل ایجاد کرده بود، نتوانست ایران را با بنزین تهدید کند. زنگنه از توانایی ایران برای صادرات بنزین خبر داد و افزود: عمداً صادر نمی‌کنیم زیرا می‌خواهیم ذخایر خود را افزایش دهیم. از مهرماه سال جاری واردات بنزین قطع شده و در بودجه سال آینده هم ردیفی برای واردات بنزین نیست.

تولید روزانه ۷۶ میلیون لیتر بنزین یورو ۴ و ۵

وی در ادامه با بیان این که در سال ۹۱، بنزین با کیفیت یورو در کشور تولید نمی‌شد، گفت: در حال حاضر در پالایشگاه‌های اراک و اصفهان، روزانه ۲۸ میلیون لیتر، در پالایشگاه بندرعباس روزانه ۱۲ میلیون لیتر و در پالایشگاه تبریز روزانه سه میلیون لیتر بنزین یورو ۴ و ۵ تولید می‌شود که با احتساب تولید پالایشگاه ستاره، روزانه ۷۶ میلیون لیتر بنزین یورو ۴ و ۵ تولید می‌شود.

تحریم آمریکا پروژه‌های زیست‌محیطی را متوقف کرد

زنگنه هم‌چنین با بیان این که به دلیل تحریم آمریکا نمی‌توان از فاینانس اروپا و سایر کشورها برخوردار شد، افزود: در این راستا طرح‌های زیست محیطی به دلیل فشارهای آمریکا که مدعی حفاظت از محیط زیست است، متوقف شده است.

ظرفیت تولید گازوئیل یورو هفت برابر شد

وزیر نفت درباره تولید نفت گاز (گازوئیل) یورو گفت: میزان تولید نفت گاز یورو در سال ۱۳۹۱، شش میلیون لیتر بوده که این میزان در حال حاضر، ۴۴ میلیون لیتر است و تولید گازوئیل یورو هفت برابر شده است.

فاز چهار ستاره آماده کلنگ‌زنی است

وی در ادامه با بیان این که پالایشگاه ستاره خلیج فارس بخشی از زنجیره پارس جنوبی است، توضیح داد: پارس جنوبی یک زنجیره پتروشیمی و یک زنجیره پالایشی نزدیک به ۴۰۰ هزار بشکه دارد که ستاره خلیج فارس بخشی از این زنجیره است.

وزیر نفت با بیان این که فاز چهارم پالایشگاه ستاره خلیج فارس آماده کلنگ‌زنی است، اظهار کرد: می‌توانستیم از رئیس جمهور بخواهیم کلنگ‌زنی کند اما نخواستیم کار نمایشی کنیم.